

### Verjaring – Rechtsvordering uit derdenbeding – Kennis van het derdenbeding

In het arrest nr. 164/2014 van 6 november 2014 oordeelt het Grondwettelijk Hof dat art. 2262bis, § 1, eerste lid BW art. 10 en 11 Gw. schendt in zoverre het tot gevolg kan hebben dat de verjaringstermijn voor rechtsvorderingen uit derdenbedingen verstrijkt vooraleer de begunstigde van het derdenbeding er kennis van heeft of redelijkerwijze kennis van dient te hebben. De prejudiciële vraag had betrekking op de situatie van de begunstigde van een derdenbeding die, bij gebrek aan kennisgeving door de bedinger of de belover, over geen enkel element beschikte dat hem in staat stelde om een vorderingsrecht dat hem op grond van de overeenkomst tussen bedinger en belover toekomt, uit te oefenen, en die, na verloop van tien jaren, een recht verjaard ziet dat hij nooit in rechte heeft kunnen afdwingen.

### Btw – Vrijstelling – Advocaat – Prejudiciële vragen aan Hof van Justitie

Een aantal verzoekende partijen, waaronder de Orde van Vlaamse Balies, heeft art. 60 van de wet van 30 juli 2013 houdende diverse bepalingen, dat de bepaling opheft die in een btw-vrijstelling voor de diensten van advocaten voorziet, aangevochten voor het Grondwettelijk Hof. Bij het arrest nr. 165/2014 van 13 november 2014 stelt het Hof vast dat

de aangevoerde schendingen van het recht op een eerlijk proces, meer bepaald wat betreft het recht op de bijstand van een advocaat en het beginsel van de wapengelijkheid in het proces, hun grondslag vinden in de richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van de btw. Het Grondwettelijk Hof stelt daarom, alvorens ten gronde uitspraak te doen, een aantal prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

### Sluiting van ondernemingen – Sluitingsfonds – Uitkeringen – Termijn – Dading

Het recht van een werknemer op tegemoetkoming van het Sluitingsfonds geldt, krachtens art. 36 van de wet van 26 juni 2002 betreffende de sluiting van de ondernemingen, in beginsel slechts wanneer aan de arbeidsovereenkomst een einde is gekomen in de loop van de dertien maanden voorafgaand aan de sluitingsdatum tot het einde van een periode van twaalf maanden die een aanvang neemt op diezelfde datum. Bij het arrest nr. 166/2014 van 13 november 2014 oordeelt het Grondwettelijk Hof dat die bepaling geen schending inhoudt van art. 10 en 11 Gw. in zoverre de voormelde termijn niet van toepassing is op de ontslagen werknemers die het voordeel genieten van een beslissing uitgesproken na verloop van een gerechtelijke proce-

dure, die vóór de sluiting van de onderneming geldig werd ingeleid, terwijl die termijn wel van toepassing is op de ontslagen werknemers die het voordeel genieten van een dading die met de voormalige werkgever werd gesloten vóór de sluiting van de onderneming.

### Raad van State – Beroep tot herziening – Ontvankelijkheid

Krachtens art. 31 RvS-wet is een beroep tot herziening slechts ontvankelijk indien sinds de uitspraak van het arrest doorslaggevende stukken zijn teruggevonden die door toedoen van de tegenpartij waren achtergehouden of indien het arrest werd gewezen op als vals erkende of vals verklaarde stukken. Bij het arrest nr. 167/2014 van 13 november 2014 oordeelt het Grondwettelijk Hof dat die bepaling geen schending inhoudt van art. 10, 11 en 13 Gw., al dan niet in samenhang gelezen met art. 6, 13 en 14 van het EVRM, doordat zij een verzoekende partij voor de Raad van State verhindert een ontvankelijk beroep tot herziening in te dienen op grond van het feit dat de Raad van State ten onrechte een van haar middelen onontvankelijk zou hebben verklaard en aldus niet ten gronde zou hebben onderzocht. Het Hof houdt met name rekening met het uitzonderlijk karakter van het beroep tot herziening en met de wil van de wetgever om dat beroep te beperken tot situaties waarin de Raad van State manifest werd misleid.

## Boeken

J. YSEWYN, M. VAN SCHOORISSE en E. MATTIOLI, *De Belgische Mededingingswet 2013 – Een praktische en kritische analyse*, Antwerpen, Intersentia, 2013, 280 p.

Op 6 september 2013 is de nieuwe Belgische Mededingingswet in werking getreden. Bij haar publicatie in april 2013 werd meteen duidelijk dat de wet het Belgische mededingingsrechtelijke landschap fundamenteel zou wijzigen. Bij zulke ingrijpende aanpassingen is het steeds wat zoeken en tasten voor de rechtspracticus. Dit geldt des te meer nu deze wetswijziging er kwam op een ogenblik dat een aantal belangrijke procedures nog volop aan de gang waren.

Geheel in de traditie van Valentine Korah, hebben auteurs Ysewyn, Van

Schoorisse en Mattioli bijzonder kort op de bal gespeeld. Haast gelijktijdig met het in werking treden van de nieuwe Mededingingswet, publiceren de auteurs een monografie die de rechtspracticus door de nieuwe spelregels loodst. Met een kritische blik identificeren de auteurs de nieuwigheden en plaatsen deze in hun context. Het werk stipt bovendien reeds een aantal potentiële pijnpunten aan waarmee de praktijk zal moeten worstelen.

In het eerste inleidende hoofdstuk van het werk worden de belangrijkste punten van kritiek op de wetgeving van 2006 in kaart gebracht. Dit is nuttig, omdat hiermee de context voor de wijzigingen wordt geuid.

Het tweede hoofdstuk bespreekt in detail de materieelrechtelijke bepalingen

van het nieuwe regime. De auteurs besteden hierbij aandacht aan de persoonlijke aansprakelijkheid van bestuurders, management en personeelsleden die haar weg in boek IV van het Wetboek van Economisch Recht heeft gevonden. Daarbij gaat het werk verder dan het louter parafraseren van de nieuwe bepalingen. De auteurs benaderen de aansprakelijkheid van natuurlijke personen op een kritische wijze en maken hierbij een aantal interessante juridische en beleidsmatige bedenkingen.

De meest ingrijpende wijziging heeft betrekking op de organisatorische aanpak van de afdwinging van de mededingingsbepalingen. De duale structuur die het Belgische institutionele systeem kenmerkte, wordt vervangen door een monistische en onafhankelijke overheid

waarbinnen zowel het onderzoek als de beslissingsprocedure worden gecombineerd. Het derde en vierde hoofdstuk besteden om die reden zeer terecht uitvoerig aandacht aan de herstructurering van de Belgische Mededingingsautoriteit en de bevoegdheden van de verschillende organen.

In het vijfde hoofdstuk identificeren de auteurs de belangrijkste wijzigingen in de procedure inzake restrictieve mededingingspraktijken. Zij vestigen hierbij de aandacht op een aantal essentiële nieuwigheden van de wet, zoals de invoering van strikte en korte termijnen voor de beslissingsprocedure, de wettelijke verankering van een transactieprocedure en de bepaling dat ondernemingen geen nieuwe stukken mogen toevoegen aan het dossier na de neerlegging van een ontwerp van beslissing.

Het zesde hoofdstuk van het werk vormt een praktische leidraad doorheen de procedure inzake voorlopige maatregelen. Deze procedure werd substantieel gewijzigd. De auteurs geven de lezer een reeks bedenkingen mee en gaan nader in op een aantal punten die nog onduidelijk blijven.

In de volgende hoofdstukken komen, na de procedure inzake concentratiecontrole, de geldboetes, clementie, schikkingen, dwangsommen en strafsancties aan bod.

In het negende hoofdstuk van het werk geven de auteurs een helder overzicht van de verschillende beslissingen die vatbaar zijn voor hoger beroep. Zij identificeren hierbij een aantal onbeantwoorde vragen die waarschijnlijk pas uitgeklaard zullen worden in het raam van toekomstige procedures.

Het elfde hoofdstuk van het werk bespreekt in detail de belangrijkste wijzigingen aan het Belgisch systeem van prijsreglementering.

Tot slot geven de auteurs in het twaalfde hoofdstuk hun algemene beoordeling van de wet en identificeren ze een aantal interessante aandachtspunten die van de nieuwe Mededingingsautoriteit bijzondere waakzaamheid vergen.

De auteurs verdienen alle lof voor de snelheid waarmee zij deze monografie hebben afgewerkt. De practici zijn hen zeker dankbaar voor de snelle beschikbaarheid van een eerste commentaar en een handleiding bij de nieuwe spelregels.

Het nadeel van dit type van snelle commentaren is dat zij nog geen rekening houden met zelfs maar de eerste praktische ervaringen en toepassingsgevallen. Deze monografie is echter zo helder en inzichtelijk geschreven dat zij een nuttig instrument voor iedere rechtspracticus zal blijven.

Frank Wijckmans  
en Karolien Francken

---

H. VANDEBERGH (ed.), **Btw-handleiding voor advocaten**, Brussel, Larcier, 2014, 142 p.

---

Sinds 1 januari 2014 zijn de diensten verricht door Belgische advocaten *in principe* niet langer vrijgesteld van btw en zijn er dus plotsklaps 16.000 nieuwe btw-belastingplichtigen bijgekomen. Dit boek van H. Vandeborgh e.a. poogt op een beknopte en praktijkgerichte manier enige verduidelijking te brengen inzake de belangrijkste aandachtspunten voor deze nieuwe groep (btw-)belastingplichtigen.

Verspreid over zestien hoofdstukken worden de belangrijkste aandachtspunten toegelicht. De auteurs doen dit op een beknopte manier, maar verliezen nergens de essentie en de doelstellingen van het boek uit het oog. Ieder hoofdstuk is geschreven met de btw-plichtige advocaat en diens praktische vragen en mogelijke knelpunten in het achterhoofd.

Na een korte uiteenzetting over de totstandkoming van de btw als techniek en de werking ervan, wordt ingegaan op het toepassingsgebied van de btw-plicht voor advocaten en advocatenvennootschappen. Vervolgens komen de vrijstellingen, de leveringen en diensten (en gelijkgestelde handelingen), de maatstaf van heffing, aftrek van btw en de herziening ervan, de personen gehouden tot betaling van de btw, het stelsel voor kleine (advocaten)ondernemingen, de bijzondere regeling voor advocaat-medewerkers en advocaat-stagiairs, de btw-eenheid, de te vervullen formaliteiten, de procedure van controle, enkele bijzondere problemen en het beroepsgeheim aan bod.

Zo wordt er bijvoorbeeld de aandacht op gevestigd dat de diensten die de advocaat in de uitoefening van bepaalde mandaten of onder bepaalde voorwaarden verricht, niet aan btw onderworpen zijn. In het derde hoofdstuk wordt per moge-

lijk mandaat overlopen of de vergoeding die de advocaat ervoor ontvangt, al dan niet aan btw is onderworpen. Ook diverse andere vrijstellingen die specifiek voor advocaten relevant zijn, komen aan bod. Zo wordt onder meer verduidelijkt onder welke voorwaarden onderwijstaken of uitgavecontracten voor letterkundige werken van btw zijn vrijgesteld en wordt erop gewezen dat dergelijke overeenkomsten die door een rechtspersoon worden gesloten, te allen tijde aan btw zijn onderworpen, maar overeenkomsten die door de auteur als natuurlijke persoon worden gesloten, gebeurlijk niet. Het boek staat bol van dergelijke praktische voorbeelden en aandachtspunten.

De hoofdstukken inzake aftrek en herziening van btw zijn in het bijzonder interessant voor advocaten die recentelijk belangrijke investeringen hebben gedaan, voornamelijk wegens de mogelijkheid tot herziening van historische btw.

Voor wat betreft het stelsel van de kleine ondernemingen, de bijzondere regeling voor advocaat-stagiairs en advocaat-medewerkers, de btw-eenheid en de aangifte- en betalingstermijnen wordt telkens stap voor stap uiteengezet welke formuleren moeten worden ingevuld en welke formaliteiten moeten worden vervuld. Zo biedt dit boek een nuttige leidraad voor de advocaat die voor het eerst met de btw-formaliteiten wordt geconfronteerd.

In het laatste hoofdstuk wordt tot slot nog kort ingegaan op het spanningsveld tussen enerzijds het beroepsgeheim van de advocaat en anderzijds de fiscale medewerkingsplicht. Zo wordt er onder meer aan herinnerd dat de advocaat het beroepsgeheim enkel in het belang van de cliënt kan invoeren, maar niet om louter zichzelf te behoeden voor de mogelijke gevolgen van een grondige btw-controle.

Dit boek heeft zijn doelstelling glansrijk bereikt door de belangrijkste knelpunten en aandachtspunten voor de sinds kort btw-belastingplichtige advocaat te identificeren en stevast op een beknopte en uiterst toegankelijke wijze te duiden. De advocaat die zich voor het eerst geconfronteerd ziet met de btw-regelgeving en -formaliteiten zal er een welgekomen houvast en leidraad in vinden.

Rik Smet